

DECIZIE

de inadmisibilitate a sesizării nr.28g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 200 alin.(1) și (3) din Codul de procedură penală și a articolului 24 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la statutul judecătorului
(suspendarea provizorie din funcție)

nr. 23 din 25.02.2019

Monitorul Oficial nr.178-184/105 din 31.05.2019

* * *

Curtea Constituțională, judecând în componența:
dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *grefier*,
Având în vedere sesizarea depusă pe 11 februarie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 25 februarie 2019 în camera de consiliu,
Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 200 alin.(1) și (3) din Codul de procedură penală și a articolului 24 alin.(1) lit.a) din [Legea cu privire la statutul judecătorului](#), ridicată de către dl avocat Radu Dumneanu în dosarul nr.3-6/19, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 11 februarie 2019 de către judecătorii din cadrul Curții Supreme de Justiție (Oleg Sternioală, Valeriu Doagă, Nina Vascan, Victor Burduh și Tamara Chișcă-Doneva), în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 27 noiembrie 2018, dl Eugen Popovici, judecător, a contestat în fața Curții Supreme de Justiție hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 13 noiembrie 2018 referitoare la suspendarea sa din funcție.

4. Pe 4 decembrie 2018, dl avocat Radu Dumneanu, apărător ales al dlui Popovici, a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 200 alin.(1) și (3) din Codul de procedură penală. Prevederile acestui articol reglementează suspendarea provizorie din funcție a învinutului ori a inculpatului, care exercită atribuții de serviciu sau care realizează activități în interesul serviciului public.

5. De asemenea, dl avocat Radu Dumneanu a ridicat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului 24 alin.(1) lit.a) din [Legea cu privire la statutul judecătorului](#), care prevăd condițiile suspendării judecătorului din funcție.

6. Prin încheierea din 25 ianuarie 2019, Curtea Supremă de Justiție a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale [Constituției](#) sunt următoarele:

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...]”

8. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr.122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 200

Suspendarea provizorie din funcție

„(1) Suspendarea provizorie din funcție constă în interzicerea provizorie motivată învinuitului, inculpatului de a exercita atribuțiile de serviciu sau de a realiza activități cu care acesta se ocupă sau le efectuează în interesul serviciului public.

(2) Persoanei suspendate provizoriu din funcție i se întrerupe remunerarea muncii, însă perioada de timp pentru care persoana a fost suspendată provizoriu din funcție în calitate de măsură procesuală de constrângere se ia în calcul în vechimea generală de muncă.

(3) Suspendarea provizorie din funcție o decide administrația instituției în care activează învinuitul ori inculpatul, în condițiile legii, la demersul procurorului care conduce, sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală. Hotărârea administrației instituției de suspendare din funcție poate fi atacată la judecătorul de instrucție.”

9. Prevederile relevante ale [Legii cu privire la statutul judecătorului nr.544 din 20 iulie 1995](#) sunt următoarele:

Articolul 24

Suspendarea din funcție

„(1) Judecătorul poate fi suspendat din funcție, la cerere sau din oficiu, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, dacă:

a) în privința lui se începe urmărirea penală, până la rămânerea definitivă a hotărârii în cauza respectivă;

[...]”

(4) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.a), dacă nu a fost probată vinovăția judecătorului sau a fost pronunțată o hotărâre de achitare ori de încetare a procesului penal, sau în cazul anulării actelor care au servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(11), suspendarea din funcție încetează și judecătorul este repus în toate drepturile avute anterior.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul a invocat faptul că prevederile contestate

nu corespund exigențelor calității legii, pentru că nu reglementează cu suficientă claritate procedura de suspendare provizorie din funcție a judecătorului și nu există un termen pentru care poate fi dispusă această procedură.

11. De asemenea, autorul excepției susține că suspendarea unui judecător din funcție pe durata procesului penal îngrădește dreptul la muncă, prevăzut de articolul 43 din [Constituție](#), și încalcă principiul prezumției nevinovăției.

12. Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile contestate contravin articolelor 21, 23, 43, 46, 47, 114, 115 și 123 din [Constituție](#).

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului de procedură penală și a [Legii cu privire la statutul judecătorului](#), ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Radu Dumneanu, în dosarul nr.3-6/19, pendinte la Curtea Supremă de Justiție. Excepția este formulată de către un subiect căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

16. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie alin.(1) și (3) din articolul 200 din Codul de procedură penală, care se referă la modalitatea de suspendare provizorie din funcție a învinutului sau a inculpatului și care prevăd interzicerea provizorie a exercitării de către acesta a atribuțiilor de serviciu sau a realizării activității în interesul serviciului public, precum și modalitatea de contestare a hotărârii de suspendare. Dispozițiile contestate ale articolului 24 alin.(1) lit.a) din [Legea cu privire la statutul judecătorului](#) prevăd suspendarea judecătorului din funcție doar în cazul în care a fost începută urmărirea penală în privința acestuia.

17. Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile contestate contravin articolelor 21, 23, 43, 46, 47, 114, 115 și 123 din [Constituție](#).

18. Cu referire la critica de neconstituționalitate raportată la articolul 23 din [Constituție](#), potrivit autorului, Codul de procedură penală și [Legea cu privire la statutul judecătorului](#) reglementează în mod diferit condițiile și motivele de suspendare și contestare a măsurii de suspendare, Curtea apreciază că aceasta nu poate fi reținută, deoarece prevederile contestate nu sunt de natură de a încălca criteriile referitoare la claritate și precizie.

19. Curtea observă că textul de lege criticat, prevăzut la articolul 200 alin.(1), instituie măsura suspendării de drept din funcție a învinutului sau a inculpatului și are ca scop principal protejarea prestigiului profesiei și a funcției exercitate. Astfel, potrivit prevederilor contestate, această măsură este una provizorie și specială, deoarece se aplică în cazul persoanelor care exercită activități în interesul serviciului public.

20. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că dispozițiile legale privind suspendarea din funcție pot avea un caracter necesar atunci când sunt determinate de situații cu caracter temporar care fac imposibilă exercitarea funcției. De fapt, suspendarea din funcție ar putea fi dictată de nevoia de a asigura protecția instituției publice față de pericolul continuării activității ilicite și al extinderii consecințelor periculoase ale faptei penale (a se vedea [DCC nr.89 din 6 septembrie 2017](#), §40).

21. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că scopul măsurii suspendării nu este unul punitiv, dar de precauție și provizoriu, în măsura în care privește apărarea interesului public prin suspendarea din funcție a unei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni de serviciu, și astfel de prevenire a altor posibile acte similare sau consecințe ale unor asemenea acte (*Tehanciu v. România* (dec.), 22 noiembrie 2011, § 19).

22. Totodată, Curtea observă că, potrivit prevederilor articolului 200 alin.(3) din Codul de procedură penală, suspendarea provizorie din funcție este decisă de către administrația instituției în care funcționează învinutul ori inculpatul, în condițiile legii, la demersul procurorului care conduce, sau, după

caz, efectuează în mod nemijlocit urmărirea penală.

23. Astfel, Curtea menționează că, în calitate de instituție administrativă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii decide suspendarea judecătorului din funcție în conformitate cu prevederile articolului 24 alin.(1) lit.a) din [Legea cu privire la statutul judecătorului](#). Prin urmare, Curtea menționează că îndepărtarea temporară a judecătorului din exercițiul funcției sale în cazul în care în privința acestuia se începe urmărirea penală se justifică din considerentul protejării imaginii sistemului judiciar în ansamblu, eliminându-se astfel orice fel de suspiciuni care ar putea să umbrească prestația judecătorilor.

24. Cu referire la argumentele autorului excepției potrivit cărora nu este clară procedura contestării hotărârii privind suspendarea din funcție a judecătorului, Curtea reține că judecătorul, care are un statut special, reglementat de [Legea cu privire la statutul judecătorului](#), poate contesta hotărârea privind suspendarea din funcție în condițiile legii speciale. Astfel, Curtea observă că legislatorul a prevăzut în articolul 24 alin.(6) din [Legea cu privire la statutul judecătorului](#) posibilitatea contestării hotărârii privind suspendarea din funcție la Curtea Supremă de Justiție.

25. În privința argumentelor autorului excepției potrivit cărora nu există un termen pentru care poate fi dispusă suspendarea provizorie din funcție, Curtea observă că, în conformitate cu articolul 24 alin.(1) lit.a) din [Legea cu privire la statutul judecătorului](#), suspendarea poate fi menținută până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

26. Așadar, Curtea constată că legislatorul a reglementat o procedură suficient de clară pentru dispunerea suspendării provizorii din funcție a judecătorului. Curtea reamintește că o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat. Dimpotrivă, ea trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente, ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent.

27. De asemenea, Curtea nu poate reține pretinsa încălcare a principiului prezumției nevinovăției în cazul suspendării judecătorului din funcție, deoarece hotărârea emisă de către Consiliul Superior al Magistraturii nu are un caracter punitiv. Consiliul Superior al Magistraturii nu analizează natura și gravitatea acuzării în materie penală, ci doar constată dacă a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva judecătorului.

28. Curtea menționează că nici criticile autorului excepției referitoare la îngrădirea dreptului la muncă al judecătorului nu pot fi reținute, deoarece măsura suspendării este una temporară.

29. Totodată, Curtea reține că, potrivit prevederilor articolului 24 alin.(4) din [Legea cu privire la statutul judecătorului](#), dacă în privința judecătorului nu a fost probată vinovăția sau a fost pronunțată o hotărâre de achitare ori de încetare a procesului penal, sau în cazul anulării actelor care au servit drept motiv pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1¹), suspendarea din funcție încetează și judecătorul este repus în toate drepturile avute anterior.

30. Astfel, în cazul încetării procesului penal, suspendarea din funcție încetează, iar judecătorul își va relua activitatea în funcția deținută anterior și îi vor fi achitate drepturile salariale aferente perioadei de suspendare. Prin urmare, Curtea menționează că există garanții suficiente în acest sens.

31. Având în vedere cele menționate mai sus, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolelor 61 alin.(3) și 64 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a articolului 200 alin.(1) și (3) din Codul de procedură penală și a articolului 24 alin.(1) lit.a) din [Legea cu privire la statutul judecătorului](#), ridicată de către dl avocat Radu Dumneanu în dosarul nr.3-6/19, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Nr.23. Chişinău, 25 februarie 2019.